

Motion för översättning / 20223-38

inkommit 01.01.2023

till Östra Nylands välfärdsområde

Ärende: motion enligt 167 § i förvaltningsstadgan om screening av prostatacancer

Prostatacancer är den vanligaste cancerformen hos män i Finland. År 2020 konstaterades över 5000 nya fall. Samma år dog över 900 män i prostatacancer och det var den näst vanligaste orsaken till dödsfall i cancer.

I strategin för Östra Nylands välfärdsområde 2022–2026 nämns cancerindexet, som ligger över genomsnittet i landet, som ett av de största hälsoproblemen i regionen. Enligt strategin har verksamhetens tyngdpunkt flyttats över på prevention. Prostatacancer är ett betydande folkhälsoproblem. Det totala antalet cancerformer av alla slag har ökat under 2000-talet. Det kan delvis bero på att hälso- och sjukvården har utvecklats och sjukdomar upptäcks och behandlas effektivare.

I god medicinsk praxis-rekommendationer för prostatacancer konstateras att 14,5 % av män och 4,0 % av män dör i sjukdomen, och här beaktas alla åldersgrupper. De viktigaste identifierade riskfaktorerna för denna typ av cancer är ålder, ärftlig benägenhet och etnisk bakgrund.

Problem med PSA-tester för tidig upptäckt av prostatacancer är överdiagnostik, dvs. man upptäcker cancer som inte orsakar några problem för män under deras livstid men som leder till överbehandling. Experterna är rädda för detta. Av denna anledning har Finland uppenbarligen inget nationellt program för screening av prostatacancer.

Jag föreslår att välfärdsområdet inom sitt område producerar och genomför ett screeningprogram för prostatacancer i samarbete med HUS-sammanslutningen. Syftet är att så tidigt som möjligt upptäcka och behandla kliniskt relevant cancer och på så sätt minska de olägenheter och den dödlighet som cancer orsakar. Det räcker inte med ett personligt PSA-test. Testfrekvensen ska enligt God medicinsk praxis-rekommendation vara 2–8 år beroende på riskfaktorer. Det här leder till kostnader men män är också människor.

Ilkka Alava